

Čís. 2427.

Porušení předpisu Šu 151 čís. 3 (§ 344 čís. 4) tr. ř. výsledkem osoby slabomyslné jako svědka.

(Rozh. ze dne 23. června 1926, Zm I 308/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto porotního soudu v Písku ze dne 19. dubna 1926, kterým byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle Šu 127 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc porotnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje jediné zmatek podle Šu 281 čís. 3 správně 344 čís. 4 tr. ř., který spatřuje v tom, že soud porotní přes ohrazení se obžalovaného připustil výslech Josefy A-ové, která pro svou slabomyslnost po rozumu Šu 151 čís. 3 tr. ř. jako svědkyně slyšána býti neměla. Před svým výslechem byla Josefa A-ová ohledána soudními lékaři a tito prohlásili podle protokolu o hlavním přelíčení toto: »Josefa A-ová jest stížena nápadnou duševní tupostí, vrozeným zakrněním mozku, trpí slabomyslností vyššího stupně, idiotií (blbostí), přičetnost i soudnost jest vyloučena. Jsou sice okamžiky, kdy může dáti správnou a pravdivou odpověď, ale záleží to na okolnostech, za kterých se tak děje, jde-li o primitivní zjevy všední, často se opakující, nebo zjevy v domácnosti. Jí schází libertas judicii et consilii a tento stav byl stálým i v době činu. Abstraktních pojmů nedovede taková osoba chápati a snadno podléhá cizímu vlivu. Josefina A-ová není ani orientována ohledně času a místa. Podotknouti jest, že při takových slabomyslných osobách pohlavní pud jest obyčejně mnohem silnější než u normálních osob a jest velmi časté, že takové osoby se přímo nabízejí k pohlavnímu obcování. Jest možno, že u Josefíny A-ové nastává někdy krátké polepšení jejího duševního stavu, v kterém snad umí také souvisle vypravovati to, co viděla, slyšela a se dozvěděla, zdali však to, co vypravuje, jest správné, to jest otázkou posouzení. Logickou odpověď neumí dáti a také neví, co jest radost, starost, duševní bolest atd., taktéž nemá žádnou představu o tom, co znamená slovo »hřích«. Porotní dvůr soudní v odůvodnění, proč připouští výslech této svědkyně, poukázal na onen posudek soudních lékařů. Zmateční stížnost jest v právu. V zájmu správného konání spravedlnosti jest, by nebyly jako svědci slyšány osoby, o nichž nelze za to míti, že by byly s to udati pravdu, hlavně tedy osoby blbé, duševně nevyspělé, děti ještě úsudku neschopné a hlavně osoby, o nichž lze za to míti, že by mohly při výslechu podlehnouti vlivům osob třetích. Aby výslech osob takových byl znemožněn, staví trestní řád v Šu 344 čís. 4 tr. ř. výslech takových osob, předsevzatý proti ustanovení Šu 151 čís. 3 tr. ř., pod sankci zmatečnosti. Že Josefina A-ová jest osobou, která pro zvláštní povahu těla neb myslí

není s to, by pravdu pověděla, jak § 151 čís. 3 tr. ř. ustanovuje, vyplývá jasně z onoho lékařského posudku, jemuž soud porotní, dovolává se ho, neporozuměl neb jej špatně vyložil. Že výslech u soudu není primitivním, všedním, často se v životě takové osoby jako jest Josefína A-ová opakujícím zjevem, jest na bíledni. Podotknouti dlužno, že již soudce vyhledávající měl podle §u 151 čís. 3 tr. ř. uvažovati, zda Josefu A-ovou vůbec má vyslechnouti, zvláště když poznamenal, že Josefa A-ová vůbec souvisle vyprávět nedovede, odbočuje stále od věci, nedává určité odpovědi a nemá slov k vyjádření. Jest tudíž zmateční stížnost v právu, a nevádí tomu ani to, že pak za souhlasu stran původní protokol Josefy A-ové byl čten. Nelze tvrditi, že by připuštění výslechu Josefy A-ové nebylo mělo účinku škodlivého pro obžalovaného při rozhodování poroty. I bylo proto zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a ježto se nelze obejít bez nového hlavního přeličení, slušelo za souhlasu generální prokuratury podle §u 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 právem uznati tak, jak se stalo.

Čís. 2428.

Pod ustanovení §§ů 174 II., 175 II., 176 II. tr. zák. spadá krádež věci v ceně přes 50 Kč, nikoliv v ceně právě 50 Kč.

Krádež součástky železnice spadá pod ustanovení §u 175 I. b) tr. zák. jen, když krádež může mít vliv na bezpečnost železničního provozu.

Následky §§ů 3, 4 zákona z 21. března 1918, čís. 108 ř. zák. nastávají splněním podmínek odčinění, nýbrž teprve jeho provedením.

(Rozh. ze dne 23. června 1926, Zm II 234/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu ve Znojmě ze dne 16. dubna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 175 I. b), 175 II. b) a 176 II. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného nelze upříti důvodnosti, pokud týká rozsudku první stolice jednak podle čís. 4 §u 281 tr. ř. formální vadnost výroku o ceně husy, jejíž odnětí podřaděno pod ustanovení §u 175 II. b) tr. zák., jednak podle čís. 10 §u 281 tr. ř. právní mylnost výroku, že prkna z plotu M-ského nádraží odňatá byla věci v §u 85 písm. c) tr. zák. jmenovanou. Rozsudek řídí se zřejmě názorem, že zločin podle §u 175 II. b) tr. zák. jest po stránce hodnoty ukradené věci opodstatněn již zjištěním, že ukradená věc měla hodnotu (nejméně) 50 Kč, kdežto zločin ten předpokládá cenu vyšší než 50 Kč. Nesprávnost názoru nalézacího soudu sluší ovšem ponechat stranou, jelikož není